

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de către Bologa Dumitru și avocatul Andrei Tudorica, în interesele lui Lungu Victor, Lungu Liubovi, Tatarenco Liudmila, Tatarenco Nicolae, Balea Stepan, Guțu Olga, Guțu Victor, Fetco Rodica, Capcelea Nadejda, Trifan Eugenia, Burlaca Tatiana, Daraban Angela, Daraban Nina, Daraban Alic, Bacoș Valentina, Bologa Mihail, Bacoș Alexandr, Cucovei Eudochia, Crețu Fiodor, Crețu Svetlana, Burlacu Iulia, Burlacu Valentin, Grițco Victor, Știrbu Olga și Știrbu Oleg,

în cauza civilă, intentată la cererea formulată de Bologa Dumitru, Lungu Victor, Lungu Liubovi, Tatarenco Liudmila, Tatarenco Nicolae, Balea Stepan, Guțu Olga, Guțu Victor, Fetco Rodica, Capcelea Nadejda, Trifan Eugenia, Burlaca Tatiana, Daraban Angela, Daraban Nina, Daraban Alic Ion, Bacoș Valentina, Bologa Mihail, Bacoș Alexandr, Cucovei Eudochia, Crețu Fiodor, Crețu Svetlana, Burlacu Iulia, Burlacu Valentin, Grițco Victor, Știrbu Olga, Știrbu Oleg persoane interesate Primăria sat. Hăsnășenii Mari, r-nul Drochia, intervenienți accesorii Agenția Servicii Publice, Serviciul Fiscal de Stat privind constatarea faptului posesiei imobilului în termenul și condițiile necesare uzucapiunii, recunoașterea dreptului de proprietate prin uzucapiune și cererea reconvențională înaintată de Primăria sat. Hăsnășenii Mari, r-nul Drochia către Bologa Dumitru, intervenient accesoriu Agenția Servicii Publice privind constatarea nulității hotărârii Adunării generale a membrilor Cooperativei Agricole de Producție „8 Martie” din 29.06.2000, a actului de primire-predare și facturii de expediție,

împotriva deciziei din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți,

(Dosarul nr. 2ra-206/23

PIGD 2-17047134-01-2ra-06022023)

Recursul nu se încadrează în temeiul prevăzut la art. 432, alin. (2) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023)

Judecătoria Drochia sediul central, jud.V.Craveț
Curtea de Apel Bălți, jud. S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu

28 mai 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de către Bologa Dumitru și avocatul Andrei Tudorica, în interesele lui Lungu Victor, Lungu Liubovi, Tatarenco Liudmila, Tatarenco Nicolae, Balea Stepan, Guțu Olga, Guțu Victor, Fetco Rodica, Capcelea Nadejda, Trifan Eugenia, Burlaca Tatiana, Daraban Angela, Daraban Nina, Daraban Alic, Bacoș Valentina, Bologa Mihail, Bacoș Alexandr, Cucovei Eudochia, Crețu Fiodor, Crețu Svetlana, Burlacu Iulia, Burlacu Valentin, Grițco Victor, Știrbu Olga și Știrbu Oleg,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Ion Malanciuc, *Președinte,*

Oxana Parfeni

Diana Stănilă, *judcători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 21 iulie 2017, Bologa Dumitru, Lungu Victor, Lungu Liubovi, Tatarenco Liudmila, Tatarenco Nicolae, Balea Stepan, Guțu Olga, Guțu Victor, Fetco Rodica, Capcelea Nadejda, Trifan Eugenia, Burlaca Tatiana, Daraban Angela, Daraban Nina, Daraban Alic, Bacoș Valentina, Bologa Mihail, Bacoș Alexandr, Cucovei Eudochia, Crețu Fiodor, Crețu Svetlana, Burlacu Iulia, Burlacu Valentin, Grițco Victor, Știrbu Olga, Știrbu Oleg, persoane interesate Primăria satului Hăsnășenii Mari r. Drochia, Oficiul Cadastral Teritorial Drochia s-au adresat cu cerere privind constatarea faptului posesiei imobilului în termenul și condițiile necesare uzucapiunii și recunoașterea dreptului de proprietate.

2. În motivarea cererii reclamanții au invocat că, au fost angajați ai Cooperativei Agricole de Producție „8 Martie”, amplasată în sat. Hăsnășenii Mari, r-nul Drochia. În rezultatul neachitării salariului pentru suma depusă au apărut restanțe.

3. Conform hotărârii adunării generale al membrilor Cooperativei Agricole de Producție „8 Martie” din 29.06.2000, în prezența a 613 membri, s-a hotărât de distribuit cotă valorică în natură pe lideri răspunzători, conform structurii fondatorilor și normativele valorice al Cooperativei Agricole de Producție „8 Martie”, fiecare lider de grup răspunzător de cota valorică primită conform actului primire-predare și a facturii de expediție, cât și a patrimoniului primit pentru achitarea salariului. Ca lider al grupului reclamanților a fost ales Bologa Dmitrii Petru.

4. Conform actului de primire-transmitere dintre Cooperativa Agricolă de Producție „8 Martie” și liderul Bologa Dmitrii Petru, precum și a facturii de expediție cu seria BE nr.048570 din 29.06.2000, le-au fost transmise în contul achitărilor restanțelor de salariu următoarele bunuri imobile: punct de deservire (brigada de tractoare) – 52525 lei; grajd pentru cai – 16310 lei; încăpere pentru

porci – 9100 lei; irigație (bazin la marginea satului) – 12044 lei; aprovizionarea cu combustibil – 19470 lei, cu costul total de 109449 lei. Transmiterea bunurilor imobile în contul salariului se dovedește și prin certificatul Primăriei sat. Hăsnășenii Mari, r-nul Drochia nr.79 din 02.12.2016 și anume că, bunurile imobile sus enumerate nu sunt în proprietatea Primăriei, nu sunt înregistrate la Oficiul Cadastral Teritorial Drochia.

5. În prezenta acțiune, reclamantii solicită constatarea faptului posesiei reclamanților asupra imobilelor: punct de deservire (brigada de tractoare) – 52525 lei; grajd pentru cai – 16310 lei; încăpere pentru porci – 9100 lei; irigație (bazin la marginea satului) – 12044 lei; aprovizionarea cu combustibil – 19470 lei, cu costul total de 109449 lei; declararea ca dobândit în termenul uzucapiunii imobiliare a dreptul de coproprietate asupra bunurilor imobile: punct de deservire (brigada de tractoare) – 52525 lei; grajd pentru cai – 16310 lei; încăpere pentru porci – 9100 lei; irigație (bazin la marginea satului) – 12044 lei; aprovizionarea cu combustibil – 19470 lei, cu costul total de 109449 lei.

6. La 22 mai 2018, Primăria sat. Hăsnășenii Mari, r-nul Drochia a înaintat cerere reconvențională către Bologa Dumitru, intervenient accesoriu Agenția Servicii Publice privind constatarea nulității hotărârii Adunării generale a membrilor Cooperativei Agricole de Producție „8 Martie” din 29.06.2000, a actului de primire-predare și facturii de expediție.

7. În motivarea cererii reconvenționale a indicat că, în susținerea cererii de constatare a faptului cu valoare juridică, reclamantii au prezentat hotărârea Adunării generale a membrilor Cooperativei Agricole de producție „8 Martie” din 29.06.2000, prin care se pretinde că s-a hotărât distribuirea la cota valorică în natură pe lideri răspunzători a bunurilor litigioase, actul de primire-predare fără număr și dată și factura de expediție din 29.06.2000 nr.048570.

8. În opinia reprezentantului Primăriei, documentele anexate sunt nule și urmează a fi constatată nulitatea acestora, indicând ca temei de drept art.1 alin.6 al Legii cu privire la proprietatea publică a unităților administrativ teritoriale nr.523-XIV din 16.07.99, pct.4 a Hotărârii Guvernului RM despre unele măsuri privind inventarierea bunurilor imobile proprietate a unităților administrativ teritoriale și a statului nr.162 din 19.02.2004, art. 50, 240/1 a Codului Civil (red.1964, introdus prin Legea nr.1000 din 16.10.96).

9. Suplimentar, a precizat că, aceste acte sunt dubioase, nu conțin o individualizare a bunurilor imobile concrete după suprafață, numărul cadastral, etajare, indicare concretă a adresei și amplasării geometrice a acestora. Aceste acte nu au fost prezentate din anul 2000 spre înregistrare sau spre autentificare unei careva autorități. Mai mult ca atât, semnătura aplicată din numele lui Maniuc Grigore pe aceste acte este executată de către o altă persoană, fiind complet diferită de semnătura executată de către această persoană pe alte documente anterioare.

10. În acest context Primăria sat. Hăsnășenii Mari, r-nul Drochia se consideră îndreptățită de a solicita:

- constatarea nulității hotărârii Adunării generale a membrilor Cooperativei Agricole de Producție „8 Martie” din 29.06.2000 privind distribuirea la cota valorică în natură pe lideri răspunzători a bunurilor litigioase (extras din Procesul-verbal al Adunării generale a membrilor Cooperativei Agricole de Producție „8 Martie” din 29.06.2000);

- constatarea nulității actului de primire predare fără număr și fără dată, precum și factura de expediție nr.048570 din 29.06.2000 privind transmiterea către Bologa Dumitru a următoarelor bunuri imobile: punct de deservire (brigada de tractoare), grajd pentru cai, încăpere pentru porci, irigație (bazin la marginea satului) și aprovizionarea cu combustibil.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

11. Prin încheierea din 19 septembrie 2018 a Judecătoriei Drochia, sediul Central s-a respins ca fiind tardivă cererea înaintată de Bologa Dumitru, Lungu Victor, Lungu Liubovi, Tatarenco Liudmila, Tatarenco Nicolae, Balea Stepan, Guțu Olga, Guțu Victor, Fetco Rodica, Capcelea Nadejda, Trifan Eugenia, Burlaca Tatiana, Daraban Angela, Daraban Nina, Daraban Alic, Bacoș Valentina, Bologa Mihail, Bacoș Alexandr, Cucovei Eudochia, Crețu Fiodor, Crețu Svetlana, Burlacu Iulia, Burlacu Valentin, Grițco Victor, Știrbu Olga, Știrbu Oleg, persoane interesate Primăria satului Hăsnășenii Mari r.Drochia, Oficiul Cadastral Teritorial Drochia privind constatarea faptului posesiei imobilului în termenul și condițiile necesare uzucapiunii și recunoașterea dreptului de proprietate.

12. Prin decizia din 17 decembrie 2018 a Curții de Apel Bălți s-a casat încheierea din 19 septembrie 2018 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, cu remiterea cauzei spre rejudecare în aceeași instanță, în același complet de judecată.

13. Prin încheierea din 17 aprilie 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, s-a atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Serviciul Fiscal de Stat.

14. Prin hotărârea din 16 aprilie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Central s-au respins acțiunea inițială depusă de către Bologa Dumitru, Lungu Victor, Lungu Liubovi, Tatarenco Liudmila, Tatarenco Nicolae, Balea Stepan, Guțu Olga, Guțu Victor, Fetco Rodica, Capcelea Nadejda, Trifan Eugenia, Burlaca Tatiana, Daraban Angela, Daraban Nina, Daraban Alic, Bacoș Valentina, Bologa Mihail, Bacoș Alexandr, Cucovei Eudochia, Crețu Fiodor, Crețu Svetlana, Burlacu Iulia, Burlacu Valentin, Grițco Victor, Știrbu Olga, Știrbu Oleg și acțiunea reconvențională depusă de către Primăria sat. Hăsnășenii Mari, r-nul Drochia.

15. La 20 aprilie 2021, Bologa Dumitru, reprezentat de avocatul Rusnac Aliona, a declarat apel împotriva hotărârii din 16 aprilie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, solicitând casarea parțială a hotărârii în latura respingerii acțiunii inițiale.

16. La 14 mai 2021, avocatul Tudorica Andrei, reprezentând interesele lui Bologa Dumitru, Lungu Victor, Lungu Liubovi, Tatarenco Liudmila, Tatarenco Nicolae, Balea Stepan, Guțu Olga, Guțu Victor, Fetco Rodica, Capcelea Nadejda, Trifan Eugenia, Burlaca Tatiana, Daraban Angela, Daraban Nina, Daraban Alic, Bacoș Valentina, Bologa Mihail, Bacoș Alexandr, Cucovei Eudochia, Crețu Fiodor, Crețu Svetlana, Burlacu Iulia, Burlacu Valentin, Grițco Victor, Știrbu Olga, Știrbu Oleg, a înaintat apel împotriva hotărârii din 16 aprilie 2021 a Judecătorei Drochia, sediul Central, solicitând casarea parțială a hotărârii în latura respingerii acțiunii inițiale.

17. La 14 mai 2021, Primăria sat. Hăsnășenii Mari, r-nul Drochia, reprezentată de avocatul Ciofu Vitalie, a înaintat apel împotriva hotărârii din 16 aprilie 2021 a Judecătorei Drochia, sediul Central, solicitând casarea parțială a hotărârii în latura respingerii acțiunii reconvenționale, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii reconvenționale.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

18. Prin încheierea protocolară din 31 mai 2022 a Curții de Apel Bălți s-a înlocuit partea ieșită din proces - Cucovei Eudochia cu succesorii săi în drepturi și obligații- feciorii Cucovei Iurie și Cucovei Valerii (f.d.170, vol. IV).

19. Prin decizia din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți s-a respins apelul declarat de Bologa Dumitru, Lungu Victor, Lungu Liubovi, Tatarenco Liudmila, Tatarenco Nicolae, Balea Stepan, Guțu Olga, Guțu Victor, Fetco Rodica, Capcelea Nadejda, Trifan Eugenia, Burlaca Tatiana, Daraban Angela, Daraban Nina, Daraban Alic, Bacoș Valentina, Bologa Mihail, Bacoș Alexandr, Cucovei Eudochia, Crețu Fiodor, Crețu Svetlana, Burlacu Iulia, Burlacu Valentin, Grițco Victor, Știrbu Olga și Știrbu Oleg.

S-a admis apelul declarat de Primăria sat. Hăsnășenii Mari, r-nul Drochia, reprezentată de avocatul Ciofu Vitalie.

S-a casat parțial hotărârea din 16 aprilie 2021 a Judecătorei Drochia, sediul Central, în latura respingerii cererii reconvenționale, cu emiterea unei noi hotărâri în partea dată, după cum urmează.

S-a admis acțiunea reconvențională formulată de Primăria sat. Hăsnășenii Mari, r-nul Drochia către Bologa Dumitru, intervenient accesoriu Agenția Servicii Publice privind constatarea nulității hotărârii Adunării generale a membrilor Cooperativei Agricole de Producție „8 Martie” din 29.06.2000, a actului de primire predare și a facturii de expediție.

S-au declarat nule hotărârea Adunării generale a membrilor Cooperativei Agricole de Producție „8 Martie” din 29.06.2000 (extras), actul de primire-predare fără număr și fără dată încheiat între Cooperativa Agricolă de Producție „8 Martie” și Bologa Dumitru, factura de expediție nr.048570 din 29.06.2000.

În rest, hotărârea din 16 aprilie 2021 a Judecătorei Drochia, sediul Central s-a menținut.

20. Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, apelanții/reclamantii în acțiunea inițială pretind la recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile prin uzucapiune, care este un mod nou de dobândire a dreptului de proprietate, esența căruia constă în faptul că o persoană poate deveni proprietar al bunului dacă îl posedă pe o perioadă expres stabilită de lege, în condițiile stipulate de lege.

21. Instanța de apel a indicat că pentru ca imobilele să fie dobândite prin uzucapiune este necesar ca cel care posedă bunul să fie de bună - credință și să posede nemijlocit bunul imobil timp de 15 ani. Buna-credință presupune că posesorul să nu știe și nici să nu poate ști că posesia sa este ilegală. Acest termen începe să curgă din momentul în care posesia întrunește toate condițiile necesare uzucapiunii.

22. Curtea de Apel Bălți a menționat că, prin prisma art.332 alin (1) din Codul civil, redacția 2002, permite a face concluzia că vor putea fi dobândite prin uzucapiune doar bunurile imobile neînregistrate în registrul bunurilor imobile. Odată ce bunul este înregistrat în Registrul bunurilor imobile se prezumă că toți au cunoștință de acest fapt și ca rezultat cel care va poseda un bun imobil înregistrat în Registrul bunurilor imobile nu va putea dobândi dreptul de proprietate asupra acestui bun, fiindcă el va considerat că este de re-credință. Astfel, persoana care timp de 15 ani a posedat sub nume de proprietar un bun imobil care nu este înregistrat în registrul bunurilor imobile, va putea dobândi dreptul de proprietate asupra acestui imobil în baza unei cereri adresate instanței judecătorești.

23. Instanța de apel a reținut că pentru ca imobilele să fie dobândite prin uzucapiune, este necesară îndeplinirea următoarelor condiții: cel ce posedă bunul să fie de bună-credință; posesiunea să fie exercitată timp de 15 ani; posesiunea să fie utilă. Buna-credință presupune că posesorul nu știa și nici nu putea să știe că posesia sa este ilegală. Bunurile imobile vor putea fi dobândite prin uzucapiune doar dacă nu sunt înregistrate în registrul bunurilor imobile, ținut de către oficiile cadastrale teritoriale, concluzia în cauză fiind o consecință a faptului că informația ce se conține în registru, conform art.496 alin.(3) și 503 alin.(1) din Codul civil, redacția anului 2002, este accesibilă tuturor și, respectiv, o posesie a imobilului înregistrat ar fi de reacredință, sub aspectul invocării în scopul dobândirii imobilului prin uzucapiune. Termenul de 15 ani începe să curgă din momentul în care posesia întrunește toate condițiile prevăzute de art.335 din Codul civil, redacția anului 2002.

24. În acest context, instanța de apel a precizat că, posesia de bună - credință este considerată ca o stăpânire de calitate superioară. Buna-credință este un element subiectiv și constă în convingerea posesorului că titlul pe baza căruia posedă bunul, ale cărui fructe le culege, este un titlu perfect valabil, nefiind afectat de vreun viciu. Legiuitorul definind posesia de bună-credință a spus că aceasta va opera în cazurile în care a) persoana posedă bunul legitim și b) posesorul se poate considera îndreptățit să posede în urma unei examinări diligente, necesare în raporturile civile. Prevederea „persoana care posedă

legitim” utilizată de legiuitor în art. 307, urmează a fi înțeleasă în sensul persoanei care posedă în baza unui just titlu. La fel, este considerat de posesor bună – credință și acel ce se poate considera îndreptățit să posedă în urma unei examinări diligente, necesare în raporturile civile. Aceasta înseamnă că deși posesorul nu a dobândit bunul în baza unui just titlu, totuși el poate a fi îndreptățit de a fi considerat ca posesor cu bună credință, fiindcă comportarea lui la dobândirea bunului nu a fost contrară ordinii publice, conformându-se esenței, conținutului și naturii juridice a raporturilor juridice.

25. Precizând aceste aspecte, instanța de apel a remarcat faptul că, în cadrul ședinței de judecă, apelantul Bologa Dumitru a afirmat că bunurile litigioase se află în posesia Primăriei și liderilor din anul 2000, precum și că cotașii-reclamanti nu au deținut și nu au folosit și posedat aceste bunuri niciodată, astfel s-a constatat că persoanele care solicită recunoașterea dreptului de proprietate prin uzucapiune nu au posedat bunurile cu bună-credință, posesia n-a fost exercitată în termen de 15 ani, posesia n-a fost utilă. Prin urmare, în speță nu sunt întrunite condițiile pentru a recunoaște dreptul de proprietate dobândit prin uzucapiune, ceea ce pe cale de consecință duce la respingerea cererii formulate de Bologa Dumitru, Lungu Victor, Lungu Liubovi, Tatarenco Liudmila, Tatarenco Nicolae, Balea Stepan, Guțu Olga, Guțu Victor Zaharia, Fetco Rodica, Capcelea Nadejda, Trifan Eugenia, Burlaca Tatiana, Daraban Angela, Daraban Nina, Daraban Alic Ion, Bacoș Valentina, Bologa Mihail, Bacoș Alexandr, Cucovei Eudochia, Crețu Fiodor, Crețu Svetlana, Burlacu Iulia, Burlacu Valentin, Grițco Victor, Știrbu Olga și Știrbu Oleg privind constatarea faptului posesiei imobilelor- punct de deservire (brigada de tractoare) cu valoarea de 52525 lei, grajd pentru cai cu valoarea de 16310 lei, încăpere pentru porci cu valoarea de 9100 lei; irigație (bazin la marginea satului) cu valoarea de 12044 lei; aprovizionarea cu combustibil cu valoarea de 19470 lei, valoarea totală de 109 449 lei, în termenul și condițiile necesare uzucapiunii și recunoașterea dreptului de proprietate.

26. Referitor la acțiunea reconvențională înaintată de Primăria s.Hăsnășenii Mari, r-l Drochia, instanța de apel a menționat că nulitatea este sancțiunea care se aplică în cazul în care la încheierea actului juridic civil nu se respectă condițiile de valabilitate. Nulitatea este mijlocul prevăzut de lege pentru a asigura respectarea condițiilor de valabilitate a actului juridic. În măsura în care un act juridic concret nu respectă aceste condiții, el este lipsit de efectele sale prin intermediul nulității. Momentul în raport cu care se apreciază conformitatea actului juridic cu legea este acela al încheierii actului juridic.

27. Dat fiind că actele juridice, a căror anulare se solicită - hotărârea Adunării generale a membrilor Cooperativei Agricole de Producție „8 Martie” din 29.06.2000 (extras), factura de expediție nr.048570 din 29.06.2000, actul de primire-predare fără număr și fără dată, încheiat între Cooperativa Agricolă de Producție „8 Martie” și Bologa Dumitru, au fost încheiate/emise până în anul 2002, speței sunt aplicabile dispozițiile Codului civil în redacția anului 1964.

28. Ca urmare, aplicând cadrul legal perioadei de referință, instanța de apel a remarcat că, a fost prezentat doar extrasul din procesul-verbal din 29.06.2000 al Adunării generale a membrilor Cooperativei Agricole de Producție „8 Martie” și nu procesul-verbal integral al hotărârii respective. Nu a fost prezentat nici procesul-verbal al Comisiei de privatizare a bunurilor întreprinderii agricole, or, ultima gestionează procesul de privatizare/lichidare a întreprinderii.

29. În concluziile Raportului de expertiză judiciară nr.1906-1909 din 16.12.2021, întocmit de către CNEJ, s-a menționat că semnăturile din numele lui Grigore Maniuc de la rubrica „Președintele comisiei de privatizare a CAP „8 Martie” din actul de primire-transferare (fiind numit de către ordonator în întrebare „Act de primire predare...”) dintre Cooperativa Agricolă de Producție „8 Martie” și liderul Bologa Dmitrii cu valoarea de o sută nouă mii patru sute patruzeci și nouă lei, ne datat; de la rubrica „Președintele adunării generale a CAPC „8 martie” G.S. Maniuc” din Extrasul din procesul-verbal al Adunării generale (fiind numit în întrebare de către ordonator Hotărârea Adunării generale...) al membrilor CAPC „8 Martie” din 29.06.2000, sat. Hăsnășenii Mari, jud. Bălți; de la rubrica „Permis eliberarea” din Factura de expediție Seria BE Nr 048570 datată cu 29.06.2000, nu au fost executate de către Grigore Maniuc, dar au fost executate de către o altă persoană prin procedeul imitației libere (f.d.54-72 vol.4). Astfel, actele juridice în baza cărora s-a întemeiază acțiunea inițială, urmează a fi declarate nule, dat fiind că nu corespund prevederilor legii, conform art.50 din Codul civil, în redacția anului 1964.

30. În urma constatărilor stipulate în Raportului de expertiză judiciară nr.1906-1909 din 16.12.2021, instanța de apel a stabilit că convențiile - hotărârea Adunării generale a membrilor Cooperativei Agricole de Producție „8 Martie” din 29.06.2000 (extras), actul de primire- predare fără număr și fără dată încheiat între Cooperativei Agricole de Producție „8 Martie” și Bologa Dumitru, factura de expediție nr.048570 din 29.06.2000, sunt întocmite cu derogări de la normele legale și anume au fost semnate din numele lui Maniuc Grigore, în calitate de președinte a comisiei de privatizare de către o altă persoană prin procedeul imitației libere și acest fapt atrage nulitatea actelor respective. Mai mult, în sarcina reclamantilor a fost pusă prezentarea procesului-verbal al Adunării comisiei de privatizare care să confirme transmiterea bunurilor în proprietatea acestora, probe care nu au mai fost prezentate, invocându-se lipsa acestora.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

31. Împotriva deciziei instanței de apel, la 18 ianuarie 2023 și la 30 ianuarie 2023, conform ștampilei aplicate pe plicul poștal, a declarat recurs Bologa Dumitru și avocatul Andrei Tudorica, în interesele lui Lungu Victor, Lungu Liubovi, Tatarenco Liudmila, Tatarenco Nicolae, Balea Stepan, Guțu Olga, Guțu Victor, Fetco Rodica, Capcelea Nadejda, Trifan Eugenia, Burlaca

Tatiana, Daraban Angela, Daraban Nina, Daraban Alic, Bacoș Valentina, Bologa Mihail, Bacoș Alexandr, Cucovei Eudochia, Crețu Fiodor, Crețu Svetlana, Burlacu Iulia, Burlacu Valentin, Grițco Victor, Știrbu Olga, Știrbu Oleg, prin care au solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și parțială a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă integral acțiunea inițială (f.d.2-8, 18-20, vol.V).

32. În motivarea recursului s-a menționat că hotărârile contestate sunt nefondate și neîntemeiate, deoarece instanțele de judecată nu au studiat toate probele în cauză, nu au examinat pricina sub toate aspectele, nu au verificat și elucidat toate circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei, nu au apreciat probele prezentate de părți în corespundere cu art. 130 din Codul de procedură civilă.

33. Deci, instanțele de judecată au interpretat în mod eronat lege, fapt ce constituie temei de admitere a prezentului recurs cu casarea hotărârilor în partea solicitată.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

34. Art. XI, alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) stipulează că:

„Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor”.

35. Art. 53, alin. (5) din Codul de procedură civilă prevede că:

„Instanța decide asupra recuzării în camera de deliberare printr-o încheiere motivată, care nu se supune nici unei căi de atac decât o dată cu fondul hotărârii sau al deciziei.”

36. Art. 432, alin. (1) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) reglementează că:

„Părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.”

37. Art. 432, alin. (2) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) prevede că:

„Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.”

38. Art. 432, alin. (3) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) statuează că:

„Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.”

39. Art. 432, alin. (4) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) stabilește că:

„Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”

40. Art. 434, alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede următoarele:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.”

41. Art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) relevă că:

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).”

MOTIVAREA INSTANȚEI

42. Cu referire la termenul de declarare a recursului, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 11 octombrie 2022 și expediată în adresa participanților la proces la 13 decembrie 2022 (f.d. 244, vol. IV).

Conform avizelor de recepție, recurenții au luat cunoștință de decizia contestată la 16 decembrie 2022 (f.d. 246-273, vol. IV)

Recursul depus de către Bologa Dumitru și avocatul Andrei Tudorica, în interesele lui Lungu Victor, Lungu Liubovi, Tatarenco Liudmila, Tatarenco Nicolae, Balea Stepan, Guțu Olga, Guțu Victor, Fetco Rodica, Capcelea Nadejda, Trifan Eugenia, Burlaca Tatiana, Daraban Angela, Daraban Nina, Daraban Alic, Bacoș Valentina, Bologa Mihail, Bacoș Alexandr, Cucovei Eudochia, Crețu Fiodor, Crețu Svetlana, Burlacu Iulia, Burlacu Valentin, Grițco Victor, Știrbu Olga, Știrbu Oleg, la 18 ianuarie 2023, conform ștampilei aplicată pe plicul poștal, este în termen.

43. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au

fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

44. Astfel, că procedura admisibilității recursului va consta în verificarea existenței unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433 din Codul de procedură civilă, în vigoare la momentul depunerii recursului, la caz, la 18 ianuarie 2023.

45. Din analiza recursului declarat de către Bologa Dumitru și avocatul Andrei Tudorica, în interesele lui Lungu Victor, Lungu Liubovi, Tatarenco Liudmila, Tatarenco Nicolae, Balea Stepan, Guțu Olga, Guțu Victor, Fetco Rodica, Capcelea Nadejda, Trifan Eugenia, Burlaca Tatiana, Daraban Angela, Daraban Nina, Daraban Alic, Bacoș Valentina, Bologa Mihail, Bacoș Alexandr, Cucovei Eudochia, Crețu Fiodor, Crețu Svetlana, Burlacu Iulia, Burlacu Valentin, Grițco Victor, Știrbu Olga, Știrbu Oleg, rezultă că recurenții a invocat dezacordul cu soluția instanței de apel, iar temei de admisibilitate a recursului au menționat prevederile art. 432, alin.(1-4) din Codul de procedură civilă (în redacția la momentul depunerii recursului, 24 ianuarie 2023).

46. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând că recurenții au făcut trimitere la temeiul de drept prevăzut de art.432, alin. (2) din Codul de procedură civilă, nu a stabilit că normele aplicate suscită îndoieli la aplicare sau instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

47. Totodată, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând existența circumstanțelor expuse în art.432 alin.(3) din Codul de procedură civilă (în vigoare la data depunerii recursului), și anume: dacă cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; dacă în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; dacă instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; dacă în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; dacă hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale, nu a stabilit asemenea circumstanțe.

48. În acest context, completul de judecată reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

49. Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

50. În speță, completul de judecată menționează că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

51. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentei la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

52. Drept urmare, completul de judecată reține că argumentele invocate de către Bologa Dumitru și avocatul Andrei Tudorica, în interesele lui Lungu Victor, Lungu Liubovi, Tatarenco Liudmila, Tatarenco Nicolae, Balea Stepan, Guțu Olga, Guțu Victor, Fetco Rodica, Capcelea Nadejda, Trifan Eugenia, Burlaca Tatiana, Daraban Angela, Daraban Nina, Daraban Alic, Bacoș Valentina, Bologa Mihail, Bacoș Alexandr, Cucovei Eudochia, Crețu Fiodor, Crețu Svetlana, Burlacu Iulia, Burlacu Valentin, Grițco Victor, Știrbu Olga, Știrbu Oleg nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurată.

53. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 431, alin. (1), (2), art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art.440, alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibil recursul declarat de către Bologa Dumitru și avocatul Andrei Tudorica, în interesele lui Lungu Victor, Lungu Liubovi, Tatarenco Liudmila, Tatarenco Nicolae, Balea Stepan, Guțu Olga, Guțu Victor, Fetco Rodica, Capcelea Nadejda, Trifan Eugenia, Burlaca Tatiana, Daraban Angela, Daraban Nina, Daraban Alic, Bacoș Valentina, Bologa Mihail, Bacoș Alexandr, Cucovei Eudochia, Crețu Fiodor, Crețu Svetlana, Burlacu Iulia, Burlacu Valentin, Grițco Victor, Știrbu Olga, Știrbu Oleg.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Ion Malanciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă